

Lerälven

Avrinningsområde: Gullspångsälven 61-138

Vattenförekomst: -

Vattendragsnummer: 138134

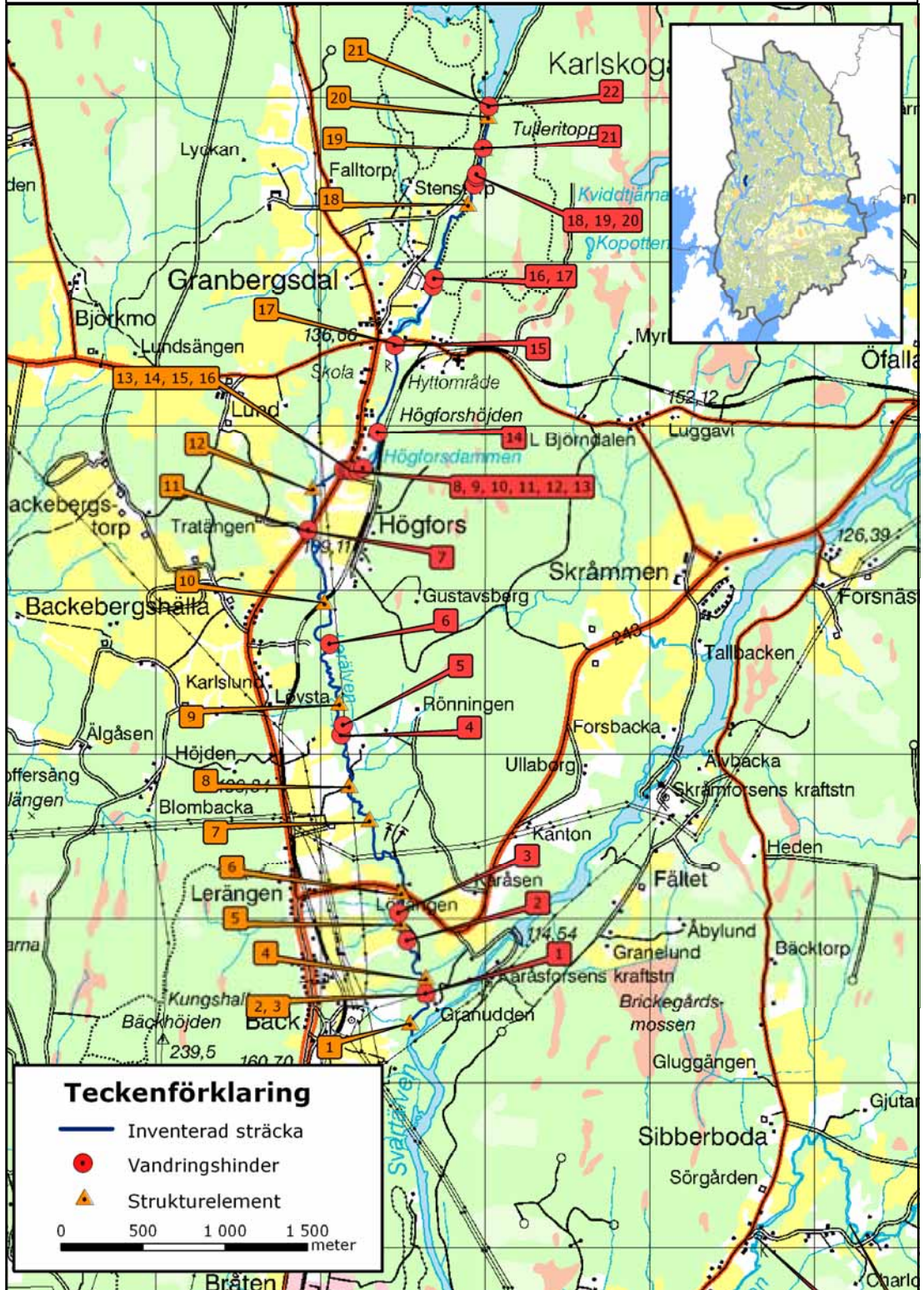
Koordinater: 6583283 143051

Terrängkartan: 10e7g, 10e7f och 10e6g

Kommun: Karlskoga

Inventeringsdatum: 29 och 30 juni 2004

Inventerad sträcka: 7554 meter

Figur 1. Karta över Lerälven. Förklaring till objekten på kartan finns för strukturelement i tabell 2 och för vandringshinder i tabell 3. Rutnätet består av km² stora rutor.

Beskrivning

Lerälven rinner från Lersjön ner till Svartälven. Omgivningarna på vattendragets östra sida utgörs främst av skog medan den västra sidan har större inslag av odlad mark och bebyggelse. Hela älven är karterad och domineras av lugnflytande strömförhållanden.

Skydd Det finns inga skyddade områden längs älven.

Naturvärden Bottenfaunan var vid undersökningar år 2000 rik på individer med hög diversitet (Olsson 2000). Beskuggningen är främst måttlig på 5 till 50 %. Förekomsten av död ved är måttlig. Älven har till största del en täckning av vegetation på över 50 %. Vegetationen utgörs främst av flytbladsväxter.

Flodpärlmussla Inventeringar av flodpärlmussla är genomförda år 1998 och 2000 (Länsstyrelsen 2006f). Hela älven har inventerats. Enligt den senaste inventeringen är populationsstorleken ca 1500 individer. Medeltätheten är 0,08 individer/m² på en sträcka av 4,8 kilometer. Ingen föryngring har konstaterats.

Fisk Länsstyrelsen har elfiskat älven år 1993. Öringtätheten var 8 öringar per 100 m². I hela vattendraget finns tillgång på bra ståndplatser. Områden lämpliga för uppväxt finns i stora delar av älven medan lämpliga lekområden bitvis saknas.

Vandringshinder och rensningsgrad Vattendraget är inte rensat. Sex områden i älven är påverkade av indämning. Det finns 21 strukturelement varav 9 är vägar som korsar vattendraget. Av totalt 22 vandringshinder är 12 definitiva för öring. För mört är 19 hinder definitiva. Av alla hinder bedöms sex stycken kunna åtgärdas genom rivning.

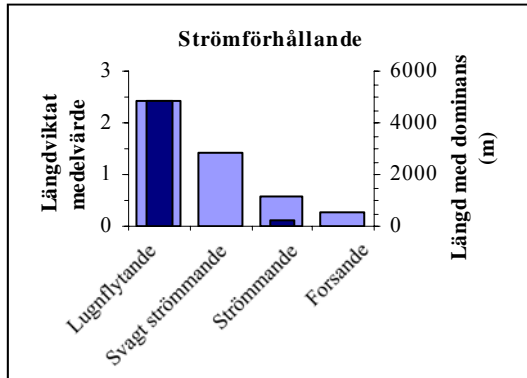
Vattenkvalitet Vattenkemiprover finns från utloppet av Lersjön (tabell 1). Sjön ingår i Örebro läns kalkningsprogram. Sjöalkalkningen påverkar vattenkemin i vattendraget. Lerälven ingår i åtgärdsområdet för kalkning. Enligt Naturvårdsverkets bedömningsgrunder för miljö kvalitet är vattnet måttligt surt med svag buffertkapacitet och är måttligt färgat.

Tabell 1. Vattenkemi från utloppet av Lersjön (2001-2005).

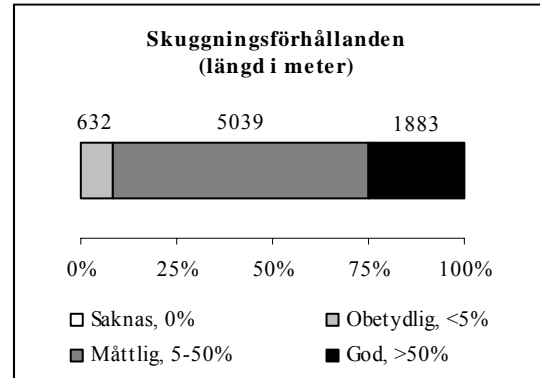
	Medelvärde	Standardavv.	Antal prov (n)	Tot. år & antal prov (n)
Totalkväve (µg/l)				
Totalfosfor (µg/l)				
pH	6,5	0,3	10	1983, 1985-2005 (49)
Alkalinitet (mekv/l)	0,09	0,06	10	1983, 1985-2005 (49)
Färg (mg Pt/l)	59	17	30	1983, 1985-2005 (48)
Grumlighet (FTU & FNU)				

Strömförhållande

Drygt halva Lerälven domineras av lugnflytande strömförhållanden och en kort sträcka domineras av strömmande vatten (figur 2). I resten av vattendraget finns inget dominerande strömförhållande noterat. I hela älven är inslag av svagt strömmande förhållanden vanligare än av strömmande. Det finns små inslag av forsande strömförhållanden, främst i övre delen av älven.

Figur 2. Längdviktat medelvärde¹ avläses från de ljusa staplarna på vänster y-axeln, sträcklängden som ett strömförhållande är dominerande avläses från de mörka staplarna på höger y-axel.

Figur 3. Skuggningsförhållande i Lerälven.

Skuggningsförhållande och död ved

En stor del av vattendraget har måttlig beskuggning på 5 till 50 % (figur 3). God beskuggning på över 50 % är näst vanligast. Den resterande delen av älven har måttlig beskuggning på under 5 %. Förekomsten av död ved är liten till måttlig. Det är en förekomst mellan kategorierna färre än 6 stockar/100 meter och 6 till 25 stockar/100 meter.

Rensat/Påverkat

Älven är inte rensad. Det finns sex områden som är påverkade av indämning.

Figur 4. Vandringshinder (tabell 3, hinder 2).

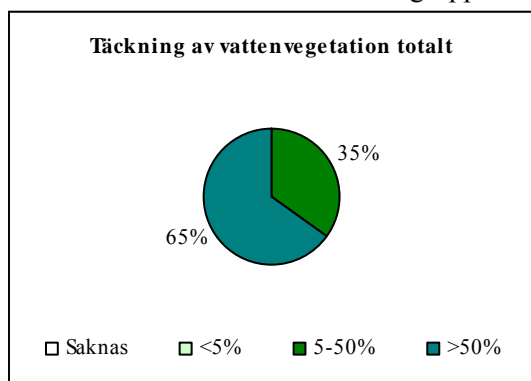

Figur 5. Vandringshinder (tabell 3, hinder 3).

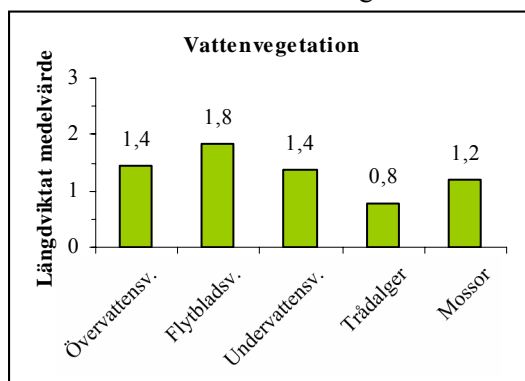
1. Vid uträkning av medelvärdet för hela vattendraget tas hänsyn till hur lång varje enskild inventeringssträcka är. Genom att på detta sätt räkna ut ett längdviktat medelvärde får förhållanden på en längre delsträcka större genomslagskraft än de på en kort delsträcka.

Vattenvegetation

Lerälven har främst en täckning av vegetation på över 50 % (figur 6). I resten av älven är täckning av vattenvegetation 5 till 50 %. Alla inventerade vegetationsgrupper finns i älven (figur 7). Vanligast är flytbladsväxter och näst vanligast är förekomst av övervattensväxter och undervattensväxter. Den växtgrupp som är minst förekommande är trådalger.

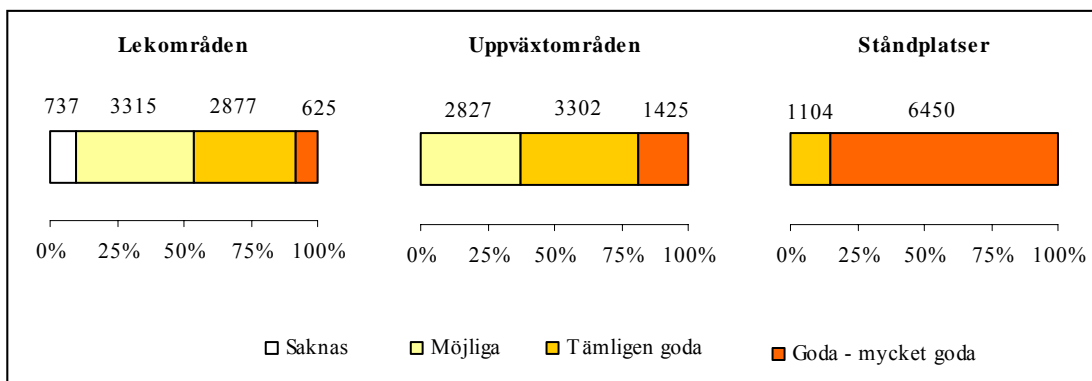
Figur 6. Totaltäckning av vattenvegetation i Lerälven.

Figur 7. Längdviktat medelvärde för de olika vattenvegetationsgrupperna i Lerälven.

Öringbiotoper

I hela älven finns bra tillgång på ståndplatser (figur 8). För uppväxt av öring är förutsättningar något sämre då vissa områden endast bedöms vara möjliga som uppväxtområden. Områden lämpliga för lek är minst förekommande och saknas helt på vissa sträckor.

Figur 8. Längden (m) på sträckor med område av olika lämplighet för öring. Även den procentuella andelen av sträckorna i vattendraget anges.

Figur 9. Vandringshinder (tabell 3, hinder 8).

Figur 10. Vandringshinder (tabell 3, hinder 19).

Strukturelement

Det finns 21 strukturelement i Lerälven (tabell 2). Vanligast är att en väg korsar vattendraget vilket sker på nio platser. Det finns sju sammanflöden med andra vattendrag. På två platser rinner älven genom blockrika sträckor. Vattendraget börjar vid utloppet av Lersjön. I början av älven finns även en dammbyggnad av sten noterad. Längs med slutet av vattendraget finns en strandbrink.

Tabell 2. Strukturelement numererade nedifrån och uppströms i Lerälven.

Nr	Vattendragsnamn	Xkoord	Ykoord	Strukturelement
1	Lerälven	6583364	1430540	Sammanflöde
2	Lerälven	6583537	1430642	Strandbrink
3	Lerälven	6538551	1430636	Sammanflöde
4	Lerälven	6583642	1430633	Sammanflöde
5	Lerälven	6583974	1430483	Sammanflöde
6	Lerälven	6584162	1430487	Korsande väg
7	Lerälven	6584607	1430293	Sammanflöde
8	Lerälven	6584812	1430170	Korsande väg
9	Lerälven	6585318	1430109	Sammanflöde
10	Lerälven	6585928	1430021	Korsande väg
11	Lerälven	6586360	1429936	Korsande väg
12	Lerälven	6586625	1429950	Sammanflöde
13	Lerälven	6586720	1430142	Korsande väg
14	Lerälven	6586734	1430173	Blockrika sträckor
15	Lerälven	6586729	1430199	Korsande väg
16	Lerälven	6586736	1430233	Blockrika sträckor
17	Lerälven	6587500	1430447	Korsande väg
18	Lerälven	6588351	1430891	Korsande väg
19	Lerälven	6588690	1430985	Dammbyggnad av sten
20	Lerälven	6588890	1431015	Korsande väg
21	Lerälven	6588958	1431016	Sjöutlopp

Figur 11. Vandringshinder (tabell 3, hinder 21).

Figur 12. Vandringshinder (tabell 3, hinder 22).

Vandringshinder för fisk

Det finns 22 vandringshinder noterade i Lerälven (tabell 3). Av dessa bedöms 16 vara definitiva för öring, 5 partiella och 1 är passerbart. För mört är 19 vandringshinder definitiva, 2 partiella och 1 passerbart. Av alla hinder bedöms 15 stycken vara svåra att åtgärda. Det finns sex hinder som kan åtgärdas genom rivning, fem av dessa är gamla bäverdämmen. För ett av hindren är eventuell åtgärd inte bedömd.

Tabell 3. Vandringshinder numrerade nedifrån och uppströms i Lerälven.

Nr	Xkoord	Ykoord	Typ av hinder	Natur. hinder	Hindret kultur	Kultur-miljö	Hindret (mört)	Hindret (öring)	Används idag till	Föreslagen åtgärd
1	6583543	1430639	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Bäverdamm	Rivning
2	6583865	1430526	Övrigt	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Övrigt	Vet ej
3	6584033	1430473	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Partiellt	Bäverdamm	Rivning
4	6585116	1430127	Damm	Ja	Nej	Nej	Partiellt	Partiellt	Bäverdamm	Rivning
5	6585176	1430139	Damm	Ja	Nej	Nej	Partiellt	Partiellt	Bäverdamm	Rivning
6	6585672	1430056	Trumma	Nej	Nej	Nej	Passerbart	Passerbart	Ingenting	Svårt att åtgärda
7	6586364	1429923	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Bäverdamm	Rivning
8	6586729	1430139	Trumma	Nej	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Vägpassage	Svårt att åtgärda
9	6586725	1430166	Övrigt	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Övrigt	Svårt att åtgärda
10	6586726	1430182	Övrigt	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Partiellt	Övrigt	Svårt att åtgärda
11	6586724	1430196	Övrigt	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Övrigt	Svårt att åtgärda
12	6586726	1430226	Övrigt	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Övrigt	Svårt att åtgärda
13	6586741	1430258	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Damm	Svårt att åtgärda
14	6586958	1430350	Damm	Nej	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Damm	Rivning
15	6587488	1430453	Damm	Nej	Osäker	Ja	Definitivt	Definitivt	Damm	Svårt att åtgärda
16	6587848	1430683	Övrigt	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Övrigt	Svårt att åtgärda
17	6587896	1430693	Damm	Nej	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Damm	Svårt att åtgärda
18	6588466	1430937	Övrigt	Ja	Nej	Ja	Definitivt	Partiellt	Övrigt	Svårt att åtgärda
19	6588513	1430947	Övrigt	Nej	Osäker	Ja	Definitivt	Definitivt	Ingenting	Svårt att åtgärda
20	6588530	1430951	Damm	Nej	Osäker	Ja	Definitivt	Definitivt	Damm	Svårt att åtgärda
21	6588689	1430988	Damm	Nej	Osäker	Ja	Definitivt	Definitivt	Ingenting	Svårt att åtgärda
22	6588948	1431025	Damm	Nej	Osäker	Osäker	Definitivt	Definitivt	Tröskel för sjöyta	Svårt att åtgärda